

TEKSTS: INDRA OZOLIŅA

Rētas sirdi – mikroinfarkti

Gadās, ka pēc veiktas kardiogrammas ārsts atzīst – sirdī ir rēta vai pat vairākas, jo bijuši mikroinfarkti. Vai tiešām tādus notikumus var palaist garām nepamanītus? Vai tie ir mazāk bīstami nekā lielie infarkti?

Dažādas izpausmes

Miokarda infarktu laikā tiek nosprostota sirds vainagartērija un rodas apasināšanas traucējumi, jo plīst aterosklerotiskā plātnīte jeb panga, kas izveidojusies, pārmainoties asinsvada sieniņai un nogulsnējoties holersterinam.

Kā skaidro ārstu prakses "Aritmija" kardioloģe Ireta Norko, infarkts var notikt arī bez sāpēm vai ar netipisku sāpju lokalizāciju, kas išpaši raksturīgi gados veciem cukura diabēta slimniekiem un jaunām sievietēm. Dažkārt infarkts izpaužas nevis, kā parasti, ar stiprām žņaudzošām sāpēm aiz krūškaula, bet gan ar sāpēm vēderā, samājas zudumu, reiboni, sirds aritmiju, elpas trūkumu vai kā citādi.

Nelielai daļai cilvēku infarkts rodas bez iepriekšējām sūdzībām, tomēr lieklakoties ir bijusi stenokardijas lēkme, kad slodzes laikā bijušas sāpes vai spiedoša sajūta aiz krūškaula, kas pārgājusi, esot miera stāvokli vai lietojot nitroglicerīnu.

Daktere Norko atgādina, ka šo medikamentu drīkst izmānot tikai nepieciešamības gadījumā. To noteikti nevajadzētu piedāvāt citiem, ja kādam nezināmu iemeslu dēļ sabiedriskā vietā kļuvis slikti. Tā kā nitroglicerīns strauji pazemina asinsspiedienu, cilvēks var zaudēt samānu.

Ar kardiogrammu nepieiek

– Mikroinfarktu jeb sīkperēķļu infarktu nevar diagnostēt tikai pēc kardiogrammas datiem. Ja tajā redzamas nespēcifiskas pārmaiņas, kas rada par to aizdomas, nepieciešami citi izmeklējumi. Diagnозi nosaka tikai tad, ja veikta koronarogrāfija un atklātas pārmaiņas sirds vainagartērijās, – uzsver Ireta Norko.

Kardiogrammā redzamās rētas liecīna, ka bojāgājušo miokarda šūnu vietā sirdī ieaugaši saistaudi. To cēlonis var būt ne tikai sīkperēķļains infarkts, bet arī, piemēram, sirds kreisā kambara pārslodze un paplašināšanās, pārmaiņas vainagartērijās, miokarda vielmaiņas paslīktināšanās, pie-mēram, pēc tā iekaisuma vai vairogdziedzera pastiprinātās darbības dēļ.

Lai pierādītu infarktu, asinsanalīzē jānosaka miokarda bojājuma marķieri, kas liecīna, ka sirds muskuļa šūnas cieš ne skābekļa trūkuma. Jāveic veloergometrija, lai pārbaudītu sirds izturību slodzes laikā, taču jebkurā gadījumā neizikt bez koronarogrāfijas, kurā visprecīzāk var novērtēt sirds asinsvadu stāvokli. Atklājot tajos sašaurinājumu, ievada metāla caurulīti stentu, kas nodrošina brīvu asīju plūsmu konkrētajā asinsvadā,

Padoms

Vīriešiem vēlams veikt sirds un asinsvadu pārbaudi pēc 40 gadu, bet sievietēm pēc 55 gadu vecuma, it īpaši, ja vecākiem ir koronārā sirdsslimība, arteriālā hipertensija, bijis miokarda infarkts vai insults. Tā ietver koronārās slimības riska faktoru - holesterīna un cukura līmeņa asinīs, kā arī asinsspiediena - kontroli, slodzes testu veloergometriju un elektrokardiogrammu.

Ja rādītāji ir normāli, pārbaudi atkārto ik pēc pāris gadiem.

lai mazinātu lielākas problēmas iespēju nākotnē.

– *Agrāk sīkperēķļu infarktus atklāja daudz biežāk nekā mūsdienās, taču, kamēr diagnosti noteica tikai pēc pacienta sūdzībām un kardiogrammas, tā varētu nebūt objektīva, – uzskata daktere. Pēdējā laikā viņas praksē nav bijis daudz pacientu ar mikroinfarktiem, jo slimniekiem ir veikta koronarogrāfija un sašaurinātā artērija paplašināta, ievietojot stentu, vai bijusi cita veida ārstēšana.*

Bīstams, kaut mazs

Mikroinfarkta gadījumā, plīstot aterosklerotiskajai pangai, artērija netiek nosprostota pilnībā, tāpēc miokarda bojājums nav tik dziļš kā lielperēķļaina infarkta gadījumā un neskar visu tā sieniņu. Parasti tas ir arī mazāka izmēra, kaut gan dažkārt aptver visu miokardu. Bojāgājušo šūnu vietā ieaugušie saistaudi var izraisīt aritmiju un ar laiku arī sirds mazspēju.

– *Jāatceras, ka arī mikroinfarkts ir infarkts un mirstība pēc tā divu gadu laikā daudz neatpaliek no lielā infarkta, tāpat kā vēlino komplikāciju risks. Dažiem slimniekiem riska faktori jāizvērtē katru gadu vai pat biežāk, – uzsver Iveta Norko.* **PL**